

το λογο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά τη νομοθετική και εκτελεστική εξουσία, η δικαιοσύνη αποτελεί τον τρίτο πυλώνα των συνταγματικά προβλεπόμενων διακριτών εξουσιών.

Διαχρονικό και διατοπικό αίτημα συνιστά η απονομή ορθής δικαιοσύνης σε κλίμα ασφάλειας δικαίου, το οποίο εγγυάται η σαφώς διατυπωμένη νομοθεσία και η ανεξάρτητη λειτουργία των πολιτειακών θεσμικών οργάνων. Και βέβαια η δικαιοσύνη πρέπει να απονέμεται σε χρόνο που δεν υπερβαίνει τον αναγκαίο για να είναι ορθή.

Η ικανοποίηση των αυτονόητων αυτών απαιτήσεων προσκρούει σε συμφέροντα, σε συνήθειες και σε ανορθολογική αξιοποίηση προσωπικού και υποδομών και καμιά φορά σε έλλειψή τους.

Ο υπερβολικός και έξω από κάθε λογική σχέση αριθμός των δικηγόρων, η ενθαρρυνόμενη παραφύση δικομανία των Ελλήνων, η παρωχημένη διάταξη των δυνάμεων προσωπικού και υποδομών συνθέτουν τις βασικές αιτίες της ενδημικής παθogenείας που παρατηρείται στο χώρο της δικαιοσύνης.

Απαιτείται αντιμετώπιση του πυρήνα της παθogenείας και όχι εμβολιαστικά μέτρα όπως συνήθως είναι η πανάκεια της αύξησης των θέσεων δικαστών.

Θα περίμενε εύλογα κανείς από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, μετά τόσα χρόνια στην αντιπολίτευση, να έχει έτοιμο ένα σχέδιο άμεσης εφαρμογής στην κατεύθυνση βελτίωσης των συνθηκών απονομής της δικαιοσύνης είτε εφαρμόζοντας τα πολλά θετικά μέτρα, που νομοθέτησε η προηγούμενη κυβέρνηση, είτε νομοθετώντας και άλλα.

Αντ' αυτής της εύλογης απαίτησης και προσδοκίας το Υπουργείο Δικαιοσύνης εισήγαγε για ψήφιση το συζητούμενο νομοσχέδιο, το οποίο βεβαίως και ομολογημένα δεν φιλοδοξεί καμία ουσιαστική παρέμβαση στο χώρο της δικαιοσύνης, ένα νομοσχέδιο, που πάλι ομολογημένα, στερείται αρχής, είναι άθροισμα έξι άρθρων μη συνδεδεμένων μεταξύ τους.

Μοιραία, ομιλώντας επί της αρχής, θα αναφερθώ στις επιμέρους ρυθμίσεις ξεκινώντας από τα σημεία στα οποία συμφωνώ, συνεχίζοντας με εκείνα που συμφωνώ με επιφυλάξεις, ολοκληρώνοντας με αυτά που ριζικά διαφωνώ.

Συμφωνώ με τη ρύθμιση του άρθρου 1. Υποθέτω ότι οι τροποποιήσεις, που εκφώνησε ο Υπουργός νωρίτερα, είναι προσρμογή στις νομοτεχνικές παρατηρήσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής.

Συμφωνώ με την ενιαιοποίηση των οργανικών θέσεων των ειρηνοδίκων, άρθρο 4, παράγραφος 1. Προσέξτε, όμως, μήπως ένας ειρηνοδίκης σήμερα Δ' τάξεως με δεκαέξι χρόνια υπηρεσίας έχει υψηλότερες αποδοχές από έναν πρωτοδίκη.

Συμφωνώ με τον περιορισμό της εξαίρεσης του κωλύματος της εντοπιότητας, άρθρο 2. Ωστόσο, φρονώ ότι είναι καιρός να αναπτυχθεί ένας καλόπιστος διάλογος για το θέμα του κωλύματος αυτού γενικότερα, δηλαδή μήπως πρέπει αυτό να καταργηθεί συνολικά και να αφηθεί στη διακριτική ευχέρεια του αρμόδιου για τοποθετήσεις οργάνου, να λαμβάνει υπόψη κατά περίπτωση την εντοπιότητα με βάση κάποια κριτήρια. Η συλλογική υποψία πρέπει να υποκατασταθεί από την ατομική ευθύνη.

Στο άρθρο 5 είναι προφανές ότι κάποιοι τακτοποιούνται φωτογραφικά. Σύνηθες αυτό το φαινόμενο στο χώρο των συμβολαιογράφων. Το πρόβλημα με το χώρο θα ανακύψει όταν υλοποιηθεί το Κτηματολόγιο.

Στο άρθρο 6 έχουμε τα παρεπόμενα της ίδρυσης ενός ακόμη Εφετείου το 1999, παρά την αντίθετη τότε γνωμοδότηση του Αρείου Πάγου.

Εκφράζω την πλήρη αντίθεσή μου στο άρθρο 3. Αυξάνετε θέσεις συμβούλων και παρέδρων του Συμβουλίου της Επικρα-

Κ. Δικαιοσύνης

Τ

τείας, αρεοπαγιτών, αντεισαγγελέων Αρείου Πάγου, προέδρων εφετών ικανοποιώντας αιτήματα των οικείων φορέων. Το κάνετε αυτό για έναν και αποκλειστικό λόγο. Για να καλύψετε πίσω από αυτές τις αυξήσεις την επιθυμητή για εσάς αύξηση των θέσεων των αντιπροέδρων στα τρία ανώτατα δικαστήρια, όπου οι προαγωγές ανήκουν στην Κυβέρνηση και αυτό προκειμένου αποκλειστικά να τακτοποιήσετε ανθρώπους σας δήθεν αδικώς παραλειφθέντες έως τώρα. Και προβαίνετε σε αυτήν την αύξηση των θέσεων χωρίς να το έχει ζητήσει κανείς, μα κανείς, χωρίς καμία χρεία και χωρίς να προηγηθεί καμία διαβούλευση, κανένας διάλογος με κανέναν.

Και μην ισχυριστείτε, κύριε Υπουργέ, ότι εσείς γνωρίζετε τα προβλήματα της δικαιοσύνης καλύτερα από τα πρόσωπα που τη διακονούν επί δεκαετίες, όπως είναι οι ανώτατοι δικαστές.

Ορίζετε αντιπροέδρους που δεν θα έχουν αντικείμενο. Στο Συμβούλιο της Επικρατείας αυξάνετε τις θέσεις των αντιπροέδρων κατά τρεις και των συμβούλων και παρέδρων κατά δύο, λες και το πρόβλημα οφείλεται στον αριθμό των αντιπροέδρων.

Το 2003 αυξήθηκαν οι θέσεις των συμβούλων επικρατείας κατά οκτώ για να απορροφηθούν διοικητικοί δικαστές, σύμφωνα με την αναθεώρηση του Συντάγματος. Τότε η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας ήταν αρνητική στη διάσταση και τον αριθμό της αύξησης των θέσεων των συμβούλων. Ρωτήσατε τώρα την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας εάν συμφωνεί με την αύξηση των θέσεων αντιπροέδρων που προβλέπει το νομοσχέδιο αυτό; Τι θα κάνουν αυτοί οι αντιπρόεδροι; Θα εναλλάσσονται με υπάρχοντες στην προεδρία των τμημάτων; Και οι αριθμοί που προβλέπετε, είναι βέβαιο ότι αντιστοιχούν σε ονόματα που κυκλοφορούν στους διαδρόμους των δικαστηρίων.

Το Υπουργικό Συμβούλιο θα ορίσει αντιπροέδρους δικαστές που έχουν περίπου δημοσίως ταχθεί στο πλευρό σας.

Σας καλώ να αποσύρете τη διάταξη που αυξάνει τις θέσεις των αντιπροέδρων.

Επιφυλάξεις έχω και για τις άλλες αυξήσεις που τις κάνετε για το λόγο που προανέφερα. Πριν ένα χρόνο αυξήθηκαν οι θέσεις των εφετών κατά τριάντα εννέα και των προέδρων εφετών κατά έξι. Και αυτό, αφού λήφθηκαν υπόψη στατιστικά στοιχεία. Ποια στατιστικά στοιχεία λάβατε υπόψη σας και προβαίνετε σ' αυτές τις αυξήσεις; Και πείτε μας και για ποιο λόγο αυξάνετε και τις θέσεις των αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου τη στιγμή που οι αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου δεν ανεβαίνουν πλέον στην απονομή πολιτικής δικαιοσύνης του Αρείου Πάγου. Εν πάση περιπτώσει, επειδή οι φορείς το ζητούν, δεν θα μπορούσα εγώ να έχω κραυγαλέα αντίθεση σ' αυτήν τη ρύθμιση.

Κι έρχομαι στο θέμα της πλήρωσης κενών θέσεων ειρηνοδικών από τον πίνακα του διαγωνισμού του 1997, η ισχύς του οποίου έληξε στις 31.12.1999. Γι' αυτό το θέμα σας καταθέτω εξ' ιδίας αντιλήψεως τα εξής στοιχεία:

Η τριμελής επιτροπή έγκρισης προσλήψεων, δηλαδή, οι τότε Υπουργοί κ. Παπαδόπουλος και κ. Παπαντωνίου και ο ομλών ως Γενικός Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου τότε, με την υπ' αριθμόν 73/5.05.1997 απόφασή της ενέκρινε την πρόσληψη σαράντα πέντε ειρηνοδικών. Ο σχετικός διαγωνισμός έγινε μετά από αναβολή στις 25.10.1997. Στο διαγωνισμό προσήλθαν περί τους πεντακοσίους πενήντα υποψήφιους και την απλή βάση πέρασαν τριακόσιοι δέκα. Διορίστηκαν σύμφωνα με την απόφαση της τριμελούς επιτροπής σαράντα πέντε άτομα. Επιτυχόντες στο διαγωνισμό ήταν οι σαράντα πέντε πρώτοι και μόνον. Ουχί ορθώς τηρήθηκε ένας πίνακας δήθεν επιτυχόντων με ισχύ ως το τέλος του 1999 και με βάση αυτό τον πίνακα διορίστηκαν σε δύο δόσεις άλλοι σαράντα ειρηνοδίκες. Συνολικά διορίστηκαν ογδόντα πέντε αντί για σαράντα πέντε από πίνακα ουσιαστικά επιλαχόντων.

Κι έρχεται τώρα η Κυβέρνηση να νομοθετήσει κάτι πρωτοφανές: Δηλαδή, να αναστήσει έναν πίνακα που είναι χωρίς ισχύ εδώ και τεσσερισήμισι χρόνια από ένα διαγωνισμό που έγινε πριν σχεδόν οκτώ χρόνια για να συμπληρώσει τα κενά, τα οποία δεν μας είπατε πόσα είναι και πού. Με έκπληξη άκουσα τον εισηγητή της Πλειοψηφίας να λέει ότι είναι επείγων λόγος να αντλήσουμε από τη δεξαμενή εκείνου του διαγωνισμού. Υπάρ-

χει, λέει, επείγων λόγος.

Κύριε συνάδελφε, σας είπε κανείς ότι υπάρχουν καθυστερήσεις στην έκδοση αποφάσεων των ειρηνοδικών; Πώς ξαφνικά προέκυψε αυτό το θέμα, το οποίο κανείς από τους φορείς της απονομής δικαιοσύνης δεν έθεσε;

Οι ενστάσεις μου για τη διάταξη είναι οι εξής:

Η πρώτη ένσταση αφορά το γενικότερο θέμα της ύπαρξης των ειρηνοδικών εν έτει 2004. Θυμίζω στους παλαιότερους ότι την άνοιξη του 1999, ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης, ο αείμνηστος Ευάγγελος Γιαννόπουλος, κατέθεσε για ψήφιση νομοσχέδιο, του οποίου το άρθρο 1 –ο κορμός του νομοσχεδίου– αφορούσε την κατάργηση του θεσμού των ειρηνοδικών και την ενοποίηση του πρώτου βαθμού απονομής πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης. Αποσύρθηκε τότε το άρθρο αυτό διότι η ολομέλεια του Αρείου Πάγου, η οποία συμφωνούσε με συντριπτική πλειοψηφία με την κατάργηση των ειρηνοδικών, διαφώνησε με συντριπτική πάλι πλειοψηφία στον προβλεπόμενο στο νομοσχέδιο τρόπο ένταξης των ενεργών ειρηνοδικών στην επετηρίδα των τακτικών δικαστών, θεωρώντας –ευλόγως– αντισυνταγματική την ομαδική και ανεπιλεκτή είσοδό τους στο Δικαστικό Σώμα. Στο Δικαστικό Σώμα δεν ακούγεται φωνή αντίθετη στην κατάργηση των ειρηνοδικών. Πρόσφατα ο μέχρι πρότινος Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου και τώως Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων, ο κ. Λυμπερόπουλος, αρθρογράφησε υπέρ της κατάργησης.

Ο αριθμός των υποθέσεων που υπάρχουν στα διάφορα επαρχιακά –και όχι μόνο– ειρηνοδικεία είναι τόσο μικρός, που δεν δικαιολογεί το οικονομικό κόστος που συνεπάγεται η λειτουργία τους.

Παρακαλώ να προσέξετε κάποια στοιχεία που είχα συλλέξει το 1999: Εξήντα οκτώ ειρηνοδικεία εξέδιδαν από μία έως είκοσι αποφάσεις το χρόνο. Εξήντα δύο ειρηνοδικεία εξέδιδαν από είκοσι μία έως πενήντα αποφάσεις και σαράντα έξι ειρηνοδικεία από πενήντα μία έως εκατό αποφάσεις. Συζητώντας επί των άρθρων, αύριο θα επιχειρηματολογήσω περισσότερο υπέρ της κατάργησης των ειρηνοδικών.

Η δεύτερη ένσταση αφορά στο γεγονός ότι με τη ρύθμιση που εισάγετε, καλείτε νέους ανθρώπους που διαγωνίστηκαν πριν σχεδόν οκτώ χρόνια να αναλάβουν το έργο του δικαστή παρά πάσα προσδοκία και δική τους ακόμη, αφού γνώριζαν ότι θα προσληφθούν οι σαράντα πέντε πρώτοι και σε κάθε περίπτωση έστω περισσότεροι ως το τέλος του 1999 που ίσχυε ο πίνακας. Πτυχιούχοι της Νομικής ήταν οι υποψήφιοι, άλλοι δικηγόροι, άλλοι γραμματείς δικαστηρίων. Έκτοτε κανείς δεν γνωρίζει ποια ήταν η επαγγελματική τους πορεία και η σχέση τους με τη νομική επιστήμη. Και θα γίνουν δικαστές, ισόβιοι.

Τρίτη ένσταση. Σωρεία νέων ανθρώπων με άριστες επιδόσεις και σπουδές, που θα ήθελαν να διαγωνιστούν, ονειρευόμενοι να γίνουν δικαστές, έστω ειρηνοδίκες, βλέπουν τις κενές θέσεις να καλύπτονται από χαμηλόβαθμους υποψήφιους του 1997 και τις πόρτες να κλείνουν για χρόνια.

Τέταρτη ένσταση. Τι θα πει «πίνακας επιτυχόντων» και ως πότε μπορεί ένας τέτοιος πίνακας να ισχύει σε ένα στοιχειώδες κράτος δικαίου; Πίνακας επιτυχόντων είναι μία έννοια παράδοξη. Οι διαγωνισμοί γίνονται για να προσληφθεί ένας αναγκαίος αριθμός προσωπικού. Μόλις συμπληρωθεί ο αριθμός δεν υπάρχει τίποτα από το διαγωνισμό. Παραδείγματος χάρη έγινε πρόσφατα ο γραπτός διαγωνισμός του ΑΣΕΠ για τρεις χιλιάδες πεντακόσιες θέσεις περίπου. Προφανώς στο διαγωνισμό θα επιτύχουν, δηλαδή, θα τύχουν βαθμού πάνω από τη βάση πολλοί περισσότεροι. Θα τους διορίσετε; Εάν όχι τι θα τους λέτε όταν θα σας θυμίζουν το άρθρο 3, παράγραφος 2 του νομοσχεδίου σας; Και αφού είναι έτσι τα πράγματα, γιατί, αντί να κάνετε το διαγωνισμό για τους τρεις χιλιάδες πεντακόσιους, δεν πήρατε «επιτυχόντες» του γραπτού διαγωνισμού του 1998; Θα εξοικονομούσατε και χρήματα.

Άλλο παράδειγμα, οι εξετάσεις τακτικών δικαστών που διεξάγονται κάθε χρόνο, όπου στη Σχολή εισέρχεται συγκεκριμένος αριθμός, παραδείγματος χάρη πενήντα. Εισέρχονται οι πενήντα πρώτοι, έστω και αν ο πεντηκοστός πρώτος είχε βαθμολογηθεί με άριστα. Αυτή είναι η έννοια του διαγωνισμού και

στις πανελλήνιες εξετάσεις για την είσοδο στα ΑΕΙ και ΤΕΙ και σε κάθε περίπτωση, ακόμα και στον αθλητισμό. Εσείς παραβιάζετε αυτούς τους κανόνες και μάλιστα τη στιγμή που κατατέθηκε πριν λίγες ημέρες και συζητείται τώρα σε άλλη αίθουσα διάταξη με την οποία καταργείται η έννοια του πίνακα επιτυχόντων, στο νομοσχέδιο του ΥΠΕΣΔΑ.

Σας καλώ, λοιπόν, να αποσύρετε αυτήν τη διάταξη και να προβείτε συντομότερα...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε συνάδελφε, ίσως θα έπρεπε να διακόψουμε, γιατί δεν υπάρχει Υπουργός αυτήν τη στιγμή για να σας ακούσει.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Εννοείτε για τριάντα δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Θέλετε να διακόψω, κύριε Κοσμιδή;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Δεν είναι δικό μου θέμα, είναι θέμα του Τμήματος και δικό σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Ήρθε, ο κύριος Υπουργός, οπότε μπορείτε να συνεχίσετε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Σας καλώ, λοιπόν, να αποσύρετε την παράγραφο 2 του άρθρου 3 και να προβείτε συντομότερα στη θεσμική κατάργηση των ειρηνοδικείων, σε συνεννόηση με την ηγεσία του Αρείου Πάγου και την Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, προκειμένου η ένταξη των ενεργών ειρηνοδικών στο δικαστικό σώμα να γίνει σε πλήρη συμβατότητα με το Σύνταγμα και με άριστη λειτουργική αξιοποίησή τους.

Κυρίες και κύριοι, με τις ως τώρα νομοθετικές πρωτοβουλίες η Κυβέρνηση αποδεικνύει ότι δεν είχε κανένα σχέδιο διακυβέρνησης της χώρας. Είχε μόνο σχέδιο κατάληψης της εξουσίας. Προεκλογικά η Νέα Δημοκρατία έκλεισε το μάτι σε διάφορες κατηγορίες προσώπων, ότι θα τους τακτοποιήσει, προκειμένου να κρατάνε την κομματική της σημαία.

Παρά το Σύνταγμα, κύριοι της Κυβέρνησης και της Αντιπολίτευσης, διορίσατε δημοσίους υπαλλήλους, η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, πρόσωπα που είχε κριθεί δικαστικά ότι δεν εμπίπτουν στις μεταβατικές διατάξεις του νόμου Πεπονίη. Τώρα διορίζετε ειρηνοδίκες από διαγωνισμό του 1997 και από πίνακα που έχει λήξει το 1999. Δημιουργείτε αχρείαστες θέσεις αντιπροέδρων στα Ανώτατα Δικαστήρια, για να ικανοποιήσετε δικούς σας ανθρώπους. Εξοφλείτε μεταχρονολογημένες επιταγές. Σ' αυτό σας διακρίνει συνέπεια. Και τα κάνετε όλα αυτά, χωρίς να υπάρχουν αιτήματα από τους αρμόδιους να τα υποβάλουν, χωρίς καμία διαβούλευση. Αυτό αποδεικνύει ότι δεν τηρείτε καν τις αρχές για τις οποίες προεκλογικά εμφανιζόσασταν κοιπτόμενοι, για τον απλούστατο λόγο ότι ποτέ ειλικρινώς δεν πιστέψατε σ' αυτές τις αρχές.

Σ' άλλο νομοσχέδιο που συζητείται αυτήν τη στιγμή σε άλλη αίθουσα, στην αρμόδια επιτροπή, σαρώνετε τη Δημόσια Διοίκηση όχι για να τη βελτιώσετε, αλλά για να διορίσετε από την αρχή βαθμοφόρους της δικής σας επιλογής. Με τον όρο «επαιδευση του κράτους», εννοείτε «επαιδευση του κράτους της δεξιάς». Μετά την απογραφή ήρθε η ώρα της προγραφής, για να αποδειχθεί ότι οι παρανοήσεις του Αρχηγού σας για τα ταπεινότητα και μη κομματικοποίηση του κράτους είναι για τα μάτια μικρών παιδιών. Για λίγους μήνες αντέξατε στο πρόσωπό σας την πίεση του προσώπιου. Ήδη το αποβάλλετε. Κατηγορούσατε την προηγούμενη κυβέρνηση για αλαζονεία μετά από πολλά χρόνια άσκησης εξουσίας. Εσείς επιδεικνύετε αλαζονεία στις αρχές της θητείας σας, γι' αυτό να ξέρετε ότι δεν θα μακροημερεύσετε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κ. Ιωάννης Πατσιλινάκος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΤΣΙΛΙΝΑΚΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υποτιμάμε καθόλου το πρόβλημα της καθυστέρησης της απονομής της Δικαιοσύνης, που σε ορισμένες περιπτώσεις αγγίζει τα όρια της αρνησιδικίας. Έχουμε βέβαια διαφορετική προσέγγιση και για τα αίτια και για τους τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος, στα οποία, όμως, θα αναφερθούμε παρακάτω.

Για εμάς εξίσου σοβαρό -σοβαρότερο ακόμα- είναι το πρό-

βλημα της αυταρχικοποίησης και αυστηροποίησης του νομοθετικού πλαισίου, που περιορίζει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών και μειώνει τις εγγυήσεις για δίκαιη δίκη. Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο Τρομονόμος νούμερο 1, που ψηφίστηκε από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και πολύ πρόσφατα ο Τρομονόμος νούμερο 2 μαζί με το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης, που ψηφίστηκε από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Πρόκειται για ρυθμίσεις που προωθούνται σε όλες τις κυβερνήσεις των χωρών -μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρόμοιες και χειρότερες ρυθμίσεις προωθούνται και εφαρμόζονται και στις Ηνωμένες Πολιτείες στο όνομα της αντιμετώπισης της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, που όμως εν δυνάμει και υπό προϋποθέσεις μπορούν να στραφούν εναντίον πολιτικών, συνδικαλιστικών και κοινωνικών αγώνων και παραβιάζουν βασικές αρχές του δικονομικού μας συστήματος, όπως το ξέραμε μέχρι σήμερα.

Ας έλθουμε τώρα στο ζήτημα της καθυστέρησης της απονομής της δικαιοσύνης. Στη βάση της λογικής των κυβερνήσεων και του ΠΑΣΟΚ και της δικής σας είναι ότι αυτό το πρόβλημα οφείλεται στη συσσώρευση μεγάλης ύλης, εξαιτίας των πολλών προσφυγών των πολιτών για δικαστική προστασία στα δικαστήρια.

Ταυτόχρονα καθώς είστε δεσμευμένοι στα πλαίσια του Συμφώνου Σταθερότητας και της ΟΝΕ για σφικτή δημοσιονομική πολιτική, πράγμα που σημαίνει μείωση των κρατικών δαπανών κυρίως στους κοινωνικούς τομείς, δεν διαθέτετε τα απαραίτητα κονδύλια και στη δικαιοσύνη.

Αποτέλεσμα είναι να μην καλύπτονται οι υφιστάμενες κενές οργανικές θέσεις στους δικαστές, να μην προσλαμβάνονται δικαστικοί υπάλληλοι, να μην αυξάνονται οι οργανικές θέσεις των δικαστών, να καθυστερεί η μηχανογράφηση σε όλο το φάσμα απονομής της δικαιοσύνης και η κτιριακή υποδομή, παρά τις όποιες προσπάθειες, να μην καλύπτει τις απαιτούμενες ανάγκες.

Θ' αναφέρω μερικές ρήσεις που έχουν ακουστεί και στην επιτροπή και από τους φορείς. Η εισηγητική έκθεση παραδέχεται ότι έχουν να προσληφθούν ειρηνοδίκες από το 1999. Ο κ. Ζήσης, ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων, κάνει λόγο για γιαιτροσόφια και λέει ότι χρειάζονται χρήματα. Ταυτόχρονα αναφέρει ότι πρέπει να γίνει αύξηση κατά 25% των θέσεων των δικαστών, σε σχέση με αυτούς που υπηρετούν σήμερα. Ο κ. Κουσουλής, Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών του Συμβουλίου της Επικρατείας, αναφέρει ότι οι πιστώσεις είναι λίγες. Ο κ. Μπάγιας, Αντιπρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων, μιλά για αύξηση των εισαγγελικών εφετών. Ο κ. Πετρόπουλος, Πρόεδρος της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών, επισημαίνει και αυτός ότι από το 2002, είχαν προβλεφθεί οργανικές θέσεις για τους διοικητικούς δικαστές και δεν ειδοποιήθηκε.

Πρέπει να σας πω ότι το πρόβλημα των διοικητικών δικαστών είναι ακόμα μεγαλύτερο, γιατί έχει αυξηθεί το αντικείμενό τους από το 2002. Ο κ. Κουσουλής αναφέρει ότι εκκρεμούν εκατόν ενενήντα χιλιάδες υποθέσεις στα διοικητικά πρωτοδικεία, τριάντα έξι χιλιάδες υποθέσεις στα διοικητικά εφετεία και είκοσι χιλιάδες υποθέσεις στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Η Κυβέρνηση δεν προσλαμβάνει στις οργανικές θέσεις των δικαστών πολιτικής και ποινικής δικονομίας πρωτοδικές και εισαγγελείς πρωτοδικών, ούτε δικαστές των διοικητικών δικαστηρίων. Αυξάνει, όμως, τις θέσεις των αντιπροέδρων των ανωτάτων δικαστηρίων (τρεις στο Συμβούλιο της Επικρατείας, δύο στο Ελεγκτικό Συμβούλιο και έναν στον Άρειο Πάγο), παρά το ότι οι ενώσεις δεν είχαν ζητήσει αυτή την αύξηση των αντιπροέδρων. Προφανώς εξυπηρετούνται άλλες σκοπιμότητες, αφού είναι γνωστό ότι σε αυτές τις θέσεις οι αντιπρόεδροι διορίζονται από την εκάστοτε κυβέρνηση και του χρόνου προβλέπουμε κρίσεις.

Παράλληλα στο όνομα της αποσυμφόρησης των δικαστηρίων αυξάνεται συνεχώς το κόστος της απονομής της δικαιοσύνης. Για παράδειγμα θα θυμίσω ότι το επιτίμιο για τον Άρειο Πάγο έχει φτάσει τις 500.000 δραχμές. Ταυτόχρονα, με νομοθετικές ρυθμίσεις περιορίζεται η δυνατότητα προσφυγής του πολίτη για παροχή δικαστικής προστασίας στους διάφορους βαθμούς δικαιοδοσίας. Έχουμε, δηλαδή, μια περιέργη ανταπο-

πλανά εκείνους που δεν ξέρουν τα πράγματα. Κι επειδή μιλάμε για τη δικαιοσύνη, οφείλουμε να είμαστε αντικειμενικοί, ψύχραιμοι και να απέχουμε από οτιδήποτε είναι δυνατόν να στρεβλώσει αυτήν την εικόνα της δικαιοσύνης, που όλοι τη διεκδικούμε να έχει σαφήνεια και σε καμία περίπτωση να μην είναι θολή.

Δεν έχω πειστεί, κύριε Υπουργέ, από τα όσα άκουσα από σας, από τα όσα άκουσα από τον Κοινοβουλευτικό σας Εκπρόσωπο, ότι οι ανάγκες των δικαστηρίων επιβάλλουν την αύξηση του αριθμού των αντιπροέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας και των αντιεισαγγελέων του Αρείου Πάγου. Δικαιολογημένα εγείρεται όχι μόνο η υποψία, αλλά και η βεβαιότητα ότι θέλετε να τακτοποιήσετε κάποιους που αισθάνονται ότι παρελείφθησαν. Και σπεύδω να σας πω ότι βεβαίως έγιναν απαραίτητες παραλείψεις στο παρελθόν. Βεβαιότατα έγιναν. Αλλά σας το λέω εγώ, ο οποίος κριτικά και αντιπολιτευτικά στάθηκα και τότε, όπως στέκομαι και τώρα. Διότι πιστεύω ότι τα ζητήματα της δικαιοσύνης δεν συμφιζίζονται, δεν επιμερίζονται και δεν πρέπει να έχουν σε καμία περίπτωση εξισώσεις κομματικού τύπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ κ. Σωκράτης Κοσμίδης για να δευτερολογήσει.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θεωρώ τιμή μου το γεγονός ότι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας με άκουσε με προσοχή και προβληματίστηκε, έστω και αν μου απήντησε με το δικό του τρόπο διαφωνώντας με αρκετά από τα σημεία, τα οποία επισήμανα.

Επανέρχομαι στο θέμα των θέσεων αντιπροέδρων στα ανώτατα δικαστήρια.

Κύριε Υπουργέ, στρεβλώνετε την πυραμιδοειδή μορφή του Δικαστικού Σώματος. Τεχνοκρατικά δεν δικαιολογείται η αύξηση των θέσεων αυτών με όσα τεχνάσματα και αν εφεύρει και ο πιο ευφάνταστος αναλυτής. Όχι απλά προωθείτε αυτή τη ρύθμιση χωρίς καμία διαβούλευση, αλλά σας βεβαιώνω –και το ξέρετε και ο ίδιος πολύ καλά– ότι προωθείτε αυτήν τη ρύθμιση παρά την αντίθεση της φυσικής ηγεσίας των ανωτάτων δικαστηρίων προς τη ρύθμιση αυτή, η οποία δεν εκφράστηκε μόνο δια του εκπροσώπου των Ενώσεων Δικαστών και Εισαγγελέων, αλλά και των δικαστών του Συμβουλίου της Επικρατείας και συζητείται σε κάθε συνάντηση που γίνεται με φορείς της ηγεσίας αυτής.

Επομένως μην ματαιοπονείτε προσπαθώντας να εξηγήσετε τα ανεξήγητα. Εάν υπήρχε η παραμικρή θέση της φυσικής ηγεσίας των σωμάτων αυτών, ότι επιθυμούν την αύξηση αυτών των θέσεων, θα μπορούσατε να εκφραστείτε ένα γράμμα, να μας το επιδεικνύατε εδώ και να μας κλείνατε το στόμα, ότι «ιδού, οι ίδιοι ζητούν την αύξηση αυτή». Τέτοιο κείμενο δεν υπάρχει.

Επίσης, αν θέλατε να στηρίζετε την άποψή σας ότι πρέπει να αυξηθούν αυτές οι θέσεις, θα μπορούσατε να ζητήσετε τη σύγκληση της διοικητικής ολομέλειας των ανωτάτων δικαστηρίων, προκειμένου να εκφέρουν την άποψή τους. Δεν το κάνατε ούτε αυτό. Νομοθετείτε αυταρχικά σε ένα θέμα που τελικά θα βλάψει την ίδια τη δικαιοσύνη.

Ποιες εκκρεμότητες, κύριε Πολύδωρα, άφησε η προηγούμενη κυβέρνηση και τις ρυθμιζετε τώρα; Εκκρεμότητα ήταν η υπό ολοκλήρωση ανεπίληπτη διαδικασία για την πρόσληψη είκοσι πέντε χιλιάδων ατόμων μερικής απασχόλησης, που την ακυρώσατε στον αέρα, παραβιάζοντας τις στοιχειώδεις αρχές της συνέχειας της δημόσιας υπηρεσίας;

Ποια άλλη εκκρεμότητα υπήρχε; Αυτούς που, σε κραυγαλέα αντίθεση με το Σύνταγμα, όπως επεσήμανε και η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής, πριν περίπου δέκα χρόνια υπηρετούσαν με κάποια σχέση στον ΟΠΑΠ και πρόσφατα τους διορίσατε με διάταξη νόμου σε αντίθεση με το 1037 του Συντάγματος για δημοσίους υπαλλήλους;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Κατάταξη ήταν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Ήταν αυτό εκκρεμότητα, όταν με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις είχε κριθεί, ότι αυτοί δεν εμπίπτουν στις μεταβατικές διατάξεις του νόμου Πεπονί; Ποια κατάταξη; Παίζουμε με τις λέξεις; Διορισμός ήταν! Αυτοί οι άνθρωποι, αυτήν τη στιγμή που μιλάμε, δεν έχουν την παραμικρή επαφή με το δημόσιο. Δεν περνούν ούτε απ' έξω από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, από καμία δημόσια υπηρεσία.

Και τους καλείτε τώρα, μετά από δέκα χρόνια, να τους ορκίσετε δημοσίους υπαλλήλους, χωρίς τις διαδικασίες που επιτάσσει το Σύνταγμα με το 1037.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Ο κ. Φούρας τους είχε σε διάταξη νόμου.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Για το θεσμό των ειρηνοδικείων και την ανάγκη ενοποίησης του πρώτου βαθμού απονομής πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, ίσως έχω το χρόνο αύριο να επιχειρηματολογήσω, αλλά ας συζητήσουμε για τον πίνακα αυτό.

Ποια ασάφεια υπάρχει; Έγινε ένας διαγωνισμός για την πρόσληψη σαράντα πέντε ειρηνοδικών. Προσελήφθησαν οι σαράντα πέντε ειρηνοδικές. Κακώς –το είπα και στην πρωτολογία μου– κατά την άποψή μου τότε συντάχθηκε πίνακας επιτυχόντων. Κακώς!

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Αυτό είναι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Εν πάση περιπτώσει, αυτός ο πίνακας είχε μία χρονική ισχύ μέχρι το τέλος του 1999. Μέχρι το τέλος του 1999, λοιπόν, διορίστηκαν από τον πίνακα αυτόν πέρα των σαράντα πέντε άλλοι σαράντα. Αυτό δίνει σε κανέναν το δικαίωμα από αυτούς που διαγωνίστηκαν τότε και εισέπραξαν και χαμηλότερους βαθμούς να διεκδικούν το διορισμό τους; Αυτό είναι ηθικό θέμα και δεν είναι ηθικό θέμα γι' αυτούς που αναμένουν να διαγωνιστούν με τις νόμιμες διαδικασίες για να καταλάβουν μία θέση στο δημόσιο; Μα, επιτυχόντες είχαμε και στο γραπτό διαγωνισμό του ΑΣΕΠ το 1998, αλλά προσλήφθηκαν όσοι είχαν εγκριθεί για να προσληφθούν. Εάν αυτοί σας πουν ότι είναι και αυτοί επιτυχόντες, επειδή πήραν πάνω από τη βάση, θα τους διορίσετε; Στη Σχολή Δικαστών γίνονται εξετάσεις κάθε χρόνο και παιδιά που παίρνουν άριστα και θα μπορούσαν αύριο να είναι άριστοι δικαστές δεν μπορούν να είναι, λόγω του εξοντωτικού ανταγωνισμού που υπάρχει. Έτσι μόνο οι άριστοι των αρίστων εισέρχονται στη Σχολή Δικαστών.

Ήταν αυτό εκκρεμότητα που παραλάβατε; Για όνομα του Θεού! Σας λέω κατηγορηματικά με την ιδιότητά μου στην προηγούμενη κυβέρνηση ότι κατ' επανάληψη, κατηγορηματικά σε όλους αυτούς είχαμε πει ότι δεν υπάρχει θέμα αναβίωσης του πίνακα εκείνου. Εσείς προφανώς «κλείσατε το μάτι» σε όλους αυτούς προεκλογικά και σήμερα εξοφλείτε τη μεταχρονολογημένη επιταγή που υπογράψατε σε αυτούς τους ανθρώπους.

Λυπούμαι –δεν τα ξέρω τα παιδιά, μπορεί να είναι καλά παιδιά– διότι ποιοτικά αυτοί οι άνθρωποι, μετά από τόσα χρόνια απομάκρυνσης από τη διακονία της δικαιοσύνης δεν θα έχουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που απαιτούν οι πολίτες από ένα δικαστή, ο οποίος, όπως ξέρετε πολύ καλά, είναι και ισόβιος.

Επομένως σε όλες αυτές τις αιτιάσεις και ενστάσεις και επιφυλάξεις δεν ακούστηκε μία ευπρεπής απάντηση. Έτσι εμμένω στις θέσεις που εξέφρασα και στην πρωτολογία μου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Σταύρος Κελέτσης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Μερικές παρατηρήσεις για όσα ακούστηκαν, κύριε Πρόεδρε, έχω να καταθέσω.

Πρώτα απ' όλα θέλω να πω ότι όσοι παρακολούθησα τις τοποθετήσεις τόσο του εισηγητή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης όσο και του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου και ιδίως όσοι από εμάς μετείχαμε και στην επιτροπή που συζητήθηκε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, διαπιστώσαμε μία διάσταση όσον αφορά στο ύψος, στην οξύτητα και στη δριμύτητα με την οποία η Αξιωματική Αντιπολίτευση επιτίθεται στις διατάξεις αυτού του νομοσχεδίου και συνολικά στο νομοσχέδιο.

Εγώ οφείλω απλώς να σας θυμίσω, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, ότι πλην μιας διάταξης του άρθρου 3, τις υπόλοιπες διατάξεις το κόμμα σας στην επιτροπή τις έχει ήδη ψηφίσει.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Την παράγραφο 2 του άρθρου 2 δεν την έχουμε ψηφίσει.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Από πού, λοιπόν, προκύπτει αυτή η οξύτητα και αυτή η δριμύτητα; Εκτός εάν υπάρχει πρόβλημα συνεννόησης και εκτός εάν έχουμε ΠΑΣΟΚ ολομέλειας με μία γραμμή άλφα και ΠΑΣΟΚ επιτροπών που έχει μια άλλη γραμμή βήτα. Αυτό, λοιπόν, είναι το πρώτο θέμα και νομίζω ότι θα πρέπει σε αυτό το θέμα να συντονιστείτε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο εισηγητής της Πλειοψηφίας εμέμφθη την Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι δεν δείχνει ευαισθησία στις ορθές, κατ' αυτόν ρυθμίσεις, που εισάγει η Κυβέρνηση. Και έφερε για παράδειγμα το άρθρο 1 του συζητούμενου νομοσχεδίου. Μα, κύριε συνάδελφε, το άρθρο 1 εμείς το ψηφίζουμε, όπως και οποιαδήποτε άλλη διάταξη θεωρούμε ότι είναι σωστή και πρέπει να τύχει και της δικής μας αποδοχής.

Η αντίθεσή μας -ριζική αντίθεση- είναι στο άρθρο 3 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 4.

Για τους Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου έχω να πω ότι η αύξηση είναι θεαματική. Η σχέση που δημιουργείται -ένας εισαγγελέας προς δεκατέσσερις αντεισαγγελείς στον Άρειο Πάγο- είναι εκτρωματική και πρωτοφανής. Οι αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου δεν ανεβαίνουν πλέον σε πολιτικές δίκες, άρα έχει αφαιρεθεί ένα αντικείμενο από αυτά που είχαν. Δεν οφείλονται οι καθυστερήσεις στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης στη δήθεν έλλειψη αντεισαγγελέων στον Άρειο Πάγο. Επομένως αυτή η αύξηση δεν έχει κανένα νόημα και δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό.

Για τους συμβούλους στο Συμβούλιο της Επικρατείας, έχω να πω ότι πέρσι, που ο αριθμός αυξήθηκε κατά οκτώ, προκειμένου να απορροφηθούν και διοικητικοί εφέτες και να γίνουν σύμβουλοι του Συμβουλίου της Επικρατείας, η ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας έκρινε και εκείνη την αύξηση μεγαλύτερη απ' ό,τι θα έπρεπε. Αλλοιώνεται η φυσιογνωμία του Συμβουλίου της Επικρατείας με την αύξηση του αριθμού αυτών.

Πρόεδροι εφετών, εφέτες: Πέρυσι είχαμε μια θεαματική αύξηση των θέσεων κατά περίπου πενήντα θέσεις και αυτό έγινε με βάση στατιστικά στοιχεία, με έρευνα, με διαβούλευση.

Κύριε Υπουργέ, να είστε βέβαιος ότι όσο και να αυξάνετε τις θέσεις σε όλα τα επίπεδα της δικαιοσύνης, διαρκώς το δικαστικό σώμα θα ζητάει περισσότερους. Αυτό είναι για λιγότερη δουλειά. Δεν είναι πανάκεια η αύξηση των θέσεων για την επίλυση

των προβλημάτων της απονομής της δικαιοσύνης.

Αντιπρόεδροι των ανωτάτων δικαστηρίων: Θα μπορούσα να χρησιμοποιήσω μια λαϊκή έκφραση και να πω ότι αυτή η ρύθμιση είναι «όλα τα λεφτά» του νομοσχεδίου.

Όγδοος Αντιπρόεδρος στον Άρειο Πάγο. Ο έβδομος είναι ήδη επιθεωρητής. Ο όγδοος, αν δημιουργήσετε κάποιο τμήμα και προεδρεύσει σε αυτό το τμήμα, θα δεχθώ ότι καλώς εισάγετε αυτήν τη ρύθμιση. Στο Ελεγκτικό Συνέδριο είναι αχρείαστοι οι δύο επιπλέον αντιπρόεδροι. Δεν θα έχουν τίποτα να κάνουν πέραν των όσων συμβαίνουν μέχρι σήμερα.

Πιο έντονο είναι το θέμα στο Συμβούλιο της Επικρατείας, όπου έχουμε σήμερα επτά αντιπροέδρους. Οι έξι προεδρεύουν σε τμήματα, ο έβδομος είναι επικεφαλής του κλιμακίου που επεξεργάζεται τα σχέδια προεδρικών διαταγμάτων. Οι άλλοι τρεις τι θα κάνουν; Θα συμπροεδρεύουν με άλλους αντιπροέδρους στα τμήματα;

Είναι ένα πρωτοφανές φαινόμενο και θεωρώ ότι με τις ρυθμίσεις που κάνετε –με την αύξηση των θέσεων των αντιπροέδρων των ανωτάτων δικαστηρίων- απλά θα ικανοποιήσετε έξι άτομα που έχουν ήδη ονοματεπώνυμο και θα προετοιμάσετε και τις ηγεσίες, επειδή τον επόμενο χρόνο θα αποχωρήσουν οι πρόεδροι των ανωτάτων δικαστηρίων.

Αν υπάρχει μια τεχνοκρατική τεκμηρίωση της αύξησης αυτών των θέσεων, θα μπορούσα να τη συζητήσω. Δεν υπάρχει καμία, διότι αν υπήρχε θα είχε πρώτα από όλα υποβληθεί το αίτημα από τις Ενώσεις Δικαστών-Εισαγγελέων ή των συμβούλων του Συμβουλίου Επικρατείας και από τη φυσική ηγεσία των ανωτάτων δικαστηρίων. Τέτοιο πράγμα δεν υπήρξε. Δεν μας έχετε δείξει όχι απλά ένα γράμμα που να ζητάει αυτό ή έστω ένα άρθρο κάποιου επώνυμου που να θεωρεί ότι πρέπει να γίνει αυτό. Έχουμε επίσης μια στρέβλωση της πυραμίδας.

Άρθρο 4 παράγραφος 2: Ποια είναι αυτά τα πειστικά προβλήματα που καθιστούν αναγκαίο τον άμεσο διορισμό ειρηνοδικών από έναν πίνακα νεκρό εδώ και (τέσσερα, πέντε) χρόνια; Αυτά τα προβλήματα τα διέγινω σε μηδέν χρόνο το Υπουργείο Δικαιοσύνης και δεν τα έχει διαγνώσει η φυσική ηγεσία του σώματος ή η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, η οποία ουδέποτε έχει ζητήσει την κάλυψη αυτών των κενών και μάλιστα από αυτόν το διαγωνισμό;

Και ποιο είναι το πρόβλημα αν κάποιος απασχοληθεί με απόσπαση σ'ένα από τα ειρηνοδικεία -σας ανέφερα χθες το απόγευμα στην πρωτολογία μου αριθμούς- σε ένα από τα εξήντα οκτώ πρωτοδικεία που εκδίδουν σε ετήσια βάση μια εικόνα αποφάσεις; Είναι περίπου δέκα τα ειρηνοδικεία που εκδίδουν μονοψήφιο αριθμό αποφάσεων το χρόνο. Ποιο είναι το πρόβλημα να πάει κάποιος από μια πόλη να δικάσει μια υπόθεση και να εκδώσει μια απόφαση σ'αυτά τα ειρηνοδικεία; Επομένως είναι ψευδεπίγραφη αυτή η επιχειρηματολογία.

Παίρνετε από αυτόν τον πίνακα. Σκέφτεστε καθόλου την ποιότητα των ανθρώπων που θα κληθούν να δικάσουν μεθαύριο ιδιωτικές ή και άλλες διαφορές; Θα σας αναφέρω ότι από εκείνο τον πίνακα διορίστηκαν ογδόντα. Ο ογοδοηκοστός ξέρετε τι σειρά έχει στον πίνακα; Εκατόν τριάντα έξι. Ο εκατοστός τριακοστός έκτος του πίνακα έχει ήδη διοριστεί πριν το 1999, προφανέστατα διότι κάποιος που είχαν καλύτερη βαθμολογία από τον εκατοστό τριακοστό έκτο είτε πέτυχαν την επόμενη χρονιά στη Σχολή Δικαστών είτε παρέμειναν στη δικηγορία είτε άλλαξαν επάγγελμα.

Επομένως ήδη έχουμε φτάσει στον αριθμό εκατόν τριάντα έξι. Εξ' όσων πληροφορούμαι τα υπάρχοντα κενά μέχρι τώρα είναι περίπου τριάντα έξι. Θα καλύψετε και αυτά τα τριάντα έξι κενά, μετά τον εκατοστό τριακοστό έβδομο; Θα φτάσετε στον διακοσιοστό πεντηκοστό. Δηλαδή τελικά όσοι είναι στον πίνακα «επιτυχόντων», θα διοριστούν.

Και φαντάζεστε ότι όλοι αυτοί έχουν πάρει τη βάση -δηλαδή πέντε, πεντέμισι- και δεν ξέρω πόσο άξιοι ποιοτικά είναι αυτοί οι άνθρωποι να είναι δικαστές και μάλιστα ισόβιοι.

Εμείς σ' αυτούς τους ανθρώπους, σ' αυτούς τους υποψηφίους, από το τέλος του '99 και μετά σε κάθε επίσκεψή τους –και μάλιστα έκαναν και διαμαρτυρίες έξω και από το Μαξίμου- λέγαμε κατηγορηματικά ότι ο πίνακας δεν ισχύει. Αν χρειαστεί πρόσληψη νέων ειρηνοδικών, θα γίνει νέος διαγωνισμός, ώστε

να μπορέσουν να διαγωνιστούν και νέα παιδιά που εξέρχονται των Νομικών Σχολών κι ενδιαφέρονται να γίνουν δικαστές. Επομένως δεν υπάρχει κανένα επιχείρημα. Απλά με αυτήν τη ρύθμιση τακτοποιείτε λογαριασμούς και τίποτε άλλο.

Θα κλείσω -και θα ζητήσω την ανοχή του Τμήματος, άλλωστε πιθανότατα δεν θα χρειαστεί να δευτερολογήσω- αναφερόμενος με πολύ λίγα λόγια στην ουσία του θέματος της ύπαρξης των ειρηνοδικείων. Το 1999, κύριε εισηγητή της Πλειοψηφίας, εισήχθη νομοσχέδιο με τίτλο: «Ενοποίηση του πρώτου βαθμού απονομής πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης» και ρυθμιζόταν η κατάργηση των ειρηνοδικείων και η ένταξη των ενεργών ειρηνοδικών στο Δικαστικό Σώμα με το άρθρο 1. Ήταν ο κορμός του νομοσχεδίου.

Δεν απεσύρθη το νομοσχέδιο αυτό –άλλωστε τα είπα στην πρωτολογία μου, δεν με προσέξατε- διότι υπήρξαν αντιδράσεις. Αν δείτε τα Πρακτικά της συνεδρίασης τότε στην Ολομέλεια –και όχι μόνο στη Διαρκή Επιτροπή- ο εισηγητής σας, ο κ. Νώντας Ζαφειρόπουλος, είχε ταχθεί βασικά υπέρ της κατάργησης. Απεσύρθη η διάταξη διότι, όπως είπα και χθες, η ολομέλεια του Αρείου Πάγου με συντριπτική πλειοψηφία γνωμοδότησε ότι η ένταξη των ειρηνοδικών στο Δικαστικό Σώμα, όπως προβλεπόταν στο άρθρο εκείνο, ήταν αντισυνταγματική. Και πράγματι ήταν αντισυνταγματική -το πιστεύω κι εγώ αυτό, συντάχθηκα και τότε με την άποψη του Αρείου Πάγου- διότι γινόταν μια ομαδική και ανεπιλεκτική είσοδος των ειρηνοδικών στο Δικαστικό Σώμα, χωρίς καμία κρίση και αυτό είναι αντισυνταγματικό. Επομένως αυτό που χρειαζόταν -και η προηγούμενη κυβέρνηση το ήθελε αυτό, είχε άποψη πάγια υπέρ της κατάργησης των ειρηνοδικείων- ήταν μια ρύθμιση σε συνεννόηση με τη φυσική ηγεσία του Αρείου Πάγου και με την Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, προκειμένου να προχωρήσει αυτό.

Επί της ουσίας του θεσμού: Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας χθες είπε ότι καλό είναι να έχουμε και στα χωριά ειρηνοδικεία, διότι αυτό βοηθά στη μη ερήμωση της υπαίθρου. Έχουμε διαφορετική αντίληψη. Εμείς πιστεύουμε ότι η υπαίθρος ερημώνεται, διότι επί τόπου δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης, διότι δεν υπάρχουν παραγωγικές μονάδες που θα δημιουργήσουν την απασχόληση, αλλά δημόσιες υπηρεσίες αργόσχολες. Αλλά να θυμίσω επίσης ότι τα ειρηνοδικεία δημιουργήθηκαν σε εποχές που οι αποστάσεις ήταν απαγορευτικές, οι μετακινήσεις ήταν απαγορευτικές και ορθώς τότε στις μικρές πόλεις, αλλά και στα κεφαλοχώρια και σε μικρότερα χωριά απομακρυσμένα υπήρχαν τα ειρηνοδικεία. Αυτός ο λόγος, ένας πρώτος λόγος ύπαρξης των ειρηνοδικείων εξέλιπε ήδη, διότι οι αποστάσεις έχουν ήδη σμικρυνθεί. Και μην ξεχνάμε ότι και οι δικηγόροι έχουν πλέον την έδρα τους στις πόλεις των πρωτοδικείων, στην έδρα των πρωτοδικείων και η μετακίνησή τους στα επαρχιακά ειρηνοδικεία συνεπάγεται πρόσθετο χρόνο και κόστος που μετακυλίζει στον πελάτη.

Το βασικότερο, όμως, επιχείρημά μου υπέρ της κατάργησης είναι το εξής. Γιατί οι υποθέσεις που υπάγονται σήμερα στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων, θα πρέπει να διεκπεραιώνονται από έναν άλλου είδους δικαστή σε σχέση με το δικαστή του πρωτοδικείου; Θα μπορούσε εύλογα να δεχθεί κανείς ότι οι υποθέσεις στις οποίες το αντικείμενο της διαφοράς είναι χαμηλότερης αξίας, θα μπορούσαν να εκδικάζονται με πιο χαλαρές διαδικασίες ή και από νεώτερους δικαστές. Είναι παράλογο, όμως, να είναι κατασκευασμένη η κατηγορία δικαστών που θα ασχολείται εσαεί -και μάλιστα μόνο σε πρώτο βαθμό- με μικρο-υποθέσεις, ωσάν αυτές να εκδικάζονται με μια ιδιαίτερη στεγανή νομοθεσία. Είναι απαράδεκτο ειρηνοδικές με πολύχρονη και τεράστια εμπειρία στην εφαρμογή των κανόνων του ιδιωτικού δικαίου να αποκλείονται από την εκδίκαση υποθέσεων με υψηλότερο αντικείμενο των 12 χιλιάδων ευρώ, οι οποίες βασίζονται στην εφαρμογή των ιδίων κανόνων. Είναι απαράδεκτο να κρίνονται ως πταισματοδίκες ικανοί να εκδικάζουν μόνο πταισμάτα και να απασχολούνται με το υπόλοιπο ποινικό δίκαιο μόνο ως επικουρικό όργανο της εισαγγελίας στην εκτέλεση προανακριτικών καθηκόντων.

Η ισχύουσα διάκριση θίγει τον κάθε ειρηνοδίκη τόσο ως πρόσωπο όσο και ως επιστήμονα.

Κύριε Υπουργέ, θα σας απηύθυνα μία έκκληση, να δείτε το

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχω μιλήσει αρκε-

τές φορές και στις Επιτροπές και στην Αίθουσα αυτή. Πάντα μιλάω λιγότερο από όσο χρόνο έχω στη διάθεσή μου. Συγχωρείστε με αν σήμερα υπερέβην λίγο αυτό το χρόνο.

Χαίρομαι που οι τοποθετήσεις μου τουλάχιστον προβληματίσαν το Τμήμα. Οφείλω, όμως, να πω ότι με αδικεί ο κύριος Υπουργός λέγοντας ότι τον ενεκάλεσα γιατί δεν καταργεί τα ειρηνοδικεία σήμερα. Εγώ δεν κατέθεσα καν τροπολογία για την κατάργηση των ειρηνοδικείων και απλά έθεσα τον προβληματισμό. Δεν εγκάλεσα κανέναν. Αντιθέτως χθες σας έκανα μία έκκληση να ασχοληθείτε με το θέμα με την ησυχία σας, με νηφαλιότητα, με ψυχραιμία, με διαβούλευση, για να δείτε μήπως και πρέπει να γίνει αυτό.

Στεναχωρούμαι επίσης διότι φαίνεται ότι από την κ. Μανούσου και τον κ. Θαλασσινό παρανοήθηκα. Αναλαμβάνω την ευθύνη της έλλειψης σαφήνειας εκ μέρους μου που παρανοήθηκα και δεν αποδίδω καμία μομφή στους συναδέλφους. Ίσως φταίει το γεγονός ότι μίλησα για κατάργηση των ειρηνοδικείων, ενώ έπρεπε να ομιλώ για ενοποίηση του Α' βαθμού απονομής πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης.

Κύριοι συνάδελφοι που προέρχετε από τα νησιά, θα ήμουν ο τελευταίος Έλληνας που θα έλεγε, ότι τα νησιά αυτά δεν πρέπει να έχουν δικαστήρια. Με αυτό που προτείνω δεν θα έχετε ειρηνοδικεία. Θα έχετε μονομελή πρωτοδικεία. Θα έχετε κάτι περισσότερο. Εγώ δεν είπα να απομακρυνθούν τα δικαστήρια από τα νησιά. Για όνομα του Θεού. Επομένως έγινε παρανόηση εκεί.

Σήμερα, κύριε Υπουργέ, σας κατέθεσα ένα νέο στοιχείο που δεν το ανέφερα χθες. Χθες σας είπα ότι υπάρχουν εξήντα οκτώ ειρηνοδικεία που εκδίδουν από μία έως είκοσι αποφάσεις το χρόνο. Σήμερα σας είπα ότι ο ογδοηκοστός που διορίστηκε από τον πίνακα του 1997 είναι ο υπ' αριθμόν 136. Με τους τριάντα πέντε που θα προσλάβετε τώρα θα φτάσετε περίπου στον αριθμό διακόσια πενήντα εν όψει του ότι θα βρείτε πολλούς που δεν θα προσέλθουν στο διορισμό. Δεν σας ενδιαφέρει επομένως η ποιοτική υποβάθμιση του σώματος, όταν χαμηλόβαθμοι δόθεν επιτυχόντες θα διοριστούν ως ισόβιοι δικαστές;

Είπατε για το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι προεδρεύουν αρχαιότεροι δικαστές. Μα, σε όλων των βαθμών τα δικαστήρια προεδρεύουν αρχαιότεροι δικαστές. Υπάρχουν πρωτοδικεία ανά τη χώρα που έχουν έναν πρόεδρο εφετών και κάποιον αριθμό πρωτοδικών και εφετών, όπου προεδρεύουν οι αρχαιότεροι εφέτες και οι αρχαιότεροι πρωτοδίκες. Κανένα πρόβλημα δεν υπάρχει με αυτό. Επομένως το επιχείρημα αυτό δεν έχει αξία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ**)

Όσον αφορά τον πίνακα των επιτυχόντων, συνεχώς λέτε ότι έγινε επί των ημερών του ΠΑΣΟΚ. Αυτό δεν έχει καμία αξία. Είτε επί των ημερών σας γινόταν είτε επί των ημερών του ΠΑΣΟΚ ή οποιασδήποτε άλλης κυβέρνησης, εγώ θα ισχυριζόμουν το ίδιο πράγμα. Είναι θέμα αρχής. Διότι επικαλεστήκατε κάποια περίπτωση παράτασης ισχύος πίνακα. Άλλο είναι να παρατείνεται ένας πίνακας εν ζωή και άλλο να αναβιώνει, να ανασταίνεται μετά από τόσα πολλά χρόνια. Είναι πολύ διαφορετικό πράγμα.

Εμμένω στις απόψεις μου, λοιπόν, και δεν πείστηκα καθόλου περί του αντιθέτου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε